

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

1523

Vragen van de leden **Sterk** en **Ormel** (beiden CDA) aan de ministers van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties, van Veiligheid en Justitie en van Buitenlandse Zaken over *het werven van spionnen in Nederland door de Turkse inlichtingendienst* (ingezonden 27 januari 2011).

Antwoord van de ministers **Donner** (Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties) en **Rosenthal** (Buitenlandse Zaken), mede namens de minister van Veiligheid en Justitie (ontvangen 22 februari 2011).

Vraag 1

Kent u het bericht «Turkije werft moderne spionnen in Nederland»?¹

Antwoord 1

Ja.

Vraag 2

Op welke wijze onderzoekt de Algemene Inlichtingen- en Veiligheidsdienst (AIVD) deze praktijken van de Turkse inlichtingendienst? Zijn er op dit moment aanwijzingen dat er in Nederland Turkse spionnen actief zijn en welke maatregelen worden er genomen om deze activiteiten te laten stoppen?

Antwoord 2

De AIVD doet onderzoek naar heimelijke inlichtingenactiviteiten van andere landen in Nederland. In het openbaar kan niet aangegeven worden naar welke landen de AIVD specifiek onderzoek doet. Waar inlichtingenactiviteiten van andere landen worden onderkend, wordt altijd opgetreden om de inlichtingenactiviteiten te beëindigen. Dit optreden kan op verschillende wijzen vorm krijgen: door operationeel handelen van de AIVD, door diplomatiek optreden door de Nederlandse regering of indien mogelijk, kan overgegaan worden tot justitiële vervolging.

Vraag 3 en 4

Deelt u de mening dat het werven van Turkse Nederlanders (met een Nederlandse nationaliteit) in strijd is met de goede betrekkingen tussen Nederland en Turkije en een aantasting vormen van de Nederlandse

¹ AD, 25 januari 2011: «Turkije werft moderne spionnen in Nederland».

soevereiniteit? Besmetten deze praktijken niet het onderlinge vertrouwen binnen de NAVO?

Bent u bereid de Turkse regering aan te spreken op deze praktijken en ze nadrukkelijk af te zien van het werven van spionnen onder Nederlandse staatsburgers?

Antwoord 3 en 4

Het gestelde in de brief aan Uw Kamer van onze ambtsvoorgangers minister Verhagen en minister Ter Horst d.d. 26 september 2008 (kenmerk 2008-0000453360), met als onderwerp «Heimelijke inlichtingenactiviteiten van vreemde mogendheden in Nederland» is nog immer van toepassing. Nederlandse burgers kunnen door beïnvloeding door een andere mogelijkheid beperkt worden in de uitoefening van hun grondrechten. Dit is een wezenlijke schending van onze democratische rechtsorde en de soevereiniteit van Nederland.

Heimelijke beïnvloeding van politieke en ambtelijke functionarissen en rekrutering van personen werkzaam in het veiligheidsapparaat vormen een aantasting van de bestuurlijke integriteit. Constatering van dergelijke beïnvloeding leidt altijd tot maatregelen, toegesneden op de aard en omvang van de activiteiten.

Vraag 5

Op welke wijze zorgt u ervoor dat de bestuurlijke integriteit en de weerbaarheid wordt vergroot, teneinde de slaagkans om spionnen te werven tot nul wordt gereduceerd?

Antwoord 5

In april 2010 heeft het Kabinet het rapport over de Kwetsbaarheidsanalyse Spionage Nederland (KWAS) aan de Tweede Kamer aangeboden (*Kamerstuk 30 821, nr. 11*) en daarbij aangegeven dat een kabinetsreactie zou volgen. De kabinetsreactie, in samenwerking met VNO-NCW tot stand gekomen, zal naar verwachting eind februari worden aangeboden aan de Tweede Kamer. In deze reactie zal het Kabinet aangeven welke maatregelen worden genomen, hoe zij invulling wil geven aan haar eigen verantwoordelijkheid en hoe zij bedrijven en andere organisaties willen stimuleren en ondersteunen om ook hun weerbaarheid tegen spionage te verhogen.

Voorts onderhoudt de AIVD contacten met velerlei partijen, waaronder overheidsinstellingen, over spionagerisico's en andere mogelijke dreigingen. Zo worden spionagebriefings gegeven om het bewustzijn te vergroten en de weerbaarheid tegen spionage te vergroten. In concrete gevallen van spionage informeert de AIVD de betrokken organisatie of instelling, opdat deze in staat zijn maatregelen te treffen.